

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoPr/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516206153
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2516206153.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobkýň: 1. U. B., nar. X.X.XXXX, adresa Y. XXX, 2. C. J., nar. X.X.XXXX, adresa D., B. XXXX/XX, 3. C. J., nar. XX.X.XXXX, adresa D., B. XXXX/XX, 4. B. P., nar. XX.X.XXXX, adresa Y., P. XXX/XX, všetky zastúpené advokátkou: Mgr. Zuzana Sedmáková Szabová, so sídlom Galanta, Matúškovská cesta 884, proti žalovanému: KPU, s.r.o., so sídlom Galanta, Ružová 182, IČO: 36 242 161, zastúpenému advokátom: JUDr. Robert Bockanič, so sídlom Bratislava, Seberíniho 1, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 19Cpr/19/2016-189 zo dňa 15.1.2019, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyniam 1. až 4. p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.8.2016 zo strany žalovaného doručené žalobkyni 1. dňa 2.9.2016 je neplatné; výrokom II. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.8.2016 zo strany žalovaného doručené žalobkyni 2. dňa 2.9.2016 je neplatné; výrokom III. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.8.2016 zo strany žalovaného doručené žalobkyni 3. dňa 2.9.2016 je neplatné; výrokom IV. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.8.2016 zo strany žalovaného doručené žalobkyni 4. dňa 2.9.2016 je neplatné; výrokom V. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1. sumu 1.743,06 Eur; výrokom VI. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 2. sumu 1.714,12 Eur; výrokom VII. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3. sumu 1.729,84 Eur; výrokom VIII. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 4 sumu 1.733,34 Eur a napokon výrokom IX. priznal žalobkyniam 1., 2., 3. a 4. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1 ods. 1 a 4, § 9 ods. 1 až 3, § 10 ods. 1, § 68 ods. 1, § 70, § 77, § 79 ods. 5, § 134 ods. 1, 2, 4 zák. č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce (ďalej len „ZP“), § 183 ods. 1 a 2 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 40 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že podanou žalobou sa žalobkyne domáhali určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ako aj priznania náhrady mzdy za dva mesiace. V konaní nebolo sporným, že žalobkyňa 1. ako zamestnanec pracovala u žalovaného ako zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy zo dňa 31.10.2011 na pozícii administratívny pracovník, žalobkyňa 2. ako zamestnanec pracovala u žalovaného ako zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy zo dňa 27.6.2002 na pozícii účtovníčka, žalobkyňa 3. ako zamestnanec pracovala u žalovaného ako zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy zo dňa 22.8.2013 na pozícii administratívna pracovníčka a žalobkyňa 4. ako zamestnanec

pracovala u žalovaného ako zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy zo dňa 27.1.2009 na pozícii administratívna pracovníčka. Jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti KPU, s.r.o. - žalovaného, bol od jej vzniku Ing. Peter Krajčír, ktorý zomrel dňa X.X.XXXX. Dňa 2.9.2016 bolo žalobkyniam doručené okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovaného ako zamestnávateľa z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, úmyselného poškodzovania majetku zamestnávateľa, ako aj úmyselného použitia poznatkov a informácií získaných pri práci v rozpore s oprávnenými záujmami zamestnávateľa, čoho sa mali dopustiť tým, že sa stali spoločníkmi a konateľkami obchodnej spoločnosti PEŤKOVO, spol. s r.o. a poskytovaním služieb vedenia účtovníctva. Predmetné okamžité skončenia pracovného pomeru boli v mene žalovaného ako zamestnávateľa podpísané dňa 31.8.2016, a to Mgr. B. F.. Uznesením, sp. zn. 8D/150/2016, Dnot 170/2016 zo dňa 21.9.2016, notár JUDr. Fedor Klimo, v dedičskej veci po neb. Ing. Petrovi Krajčírovi rozhodol, že ustanovuje počas priebehu dedičského konania za správcu obchodnej spoločnosti KPU, s.r.o. v rozsahu práv a povinností konateľa spoločnosti Mgr. B. F., nar. X.XX.XXXX. Predmetné uznesenie bolo správkyni doručené dňa 21.9.2016. V konaní však nebolo sporným, že Mgr. B. F. nebola nikdy štatutárnym orgánom zamestnávateľa (žalovaného), taktiež nebola v rozhodnom období, teda v období od 31.8.2016 do 2.9.2016, jeho zamestnancom, vedúcim zamestnancom ani povereným zamestnancom vykonávať v mene zamestnávateľa právne úkony. Podľa § 183 ods. 2 CMP výkon správy začína správca dedičstva doručením uznesenia o ustanovení za správcu. Mgr. B. F. však okamžité skončenia pracovných pomerov doručené žalobkyniam dňa 2.9.2016, podpísala už dňa 31.8.2016, teda v čase, kedy jej ešte nebolo doručené uznesenie o jej ustanovení za správkyniu, a teda nebola oprávnená konať v rozsahu práv a povinností konateľa za žalovaného. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že predmetné okamžité skončenia pracovných pomerov neboli riadne podpísané v mene zamestnávateľa na to oprávnenou osobou, teda išlo o taký nedostatok náležitosti okamžitých skončení pracovných pomerov, ktorý spôsobuje ich neplatnosť pre rozpor so zákonom. Nebola splnená podmienka platnosti písomného právneho úkonu - okamžitých skončení pracovných pomerov, a keďže právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú pre platnosť vyžaduje ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 70 Zákonníka práce (podľa ktorého okamžité skončenie pracovného pomeru musí byť písomné, inak je neplatné), súd určil, že okamžité skončenia pracovných pomerov dané žalovaným žalobkyniam sú neplatné. Ďalšími dôkazmi, týkajúcimi sa existencie dôvodov okamžitých skončení pracovných pomerov sa súd nezaoberal, pretože by to bolo nadbytočné. Mal za to, že ani prípadná existencia dôvodov na okamžité skončenia pracovných pomerov nemôže sanovať neplatnosť jednostranného právneho úkonu - okamžitých skončení pracovných pomerov, ktorý bol urobený neoprávnenou osobou. Z navrhnutých dôkazov súd nevykonal výsluch žalobkýň 1., 3. a 4. a výsluch svedka pána S. z dôvodu, že súd považoval vykonanie týchto dôkazov za nehospodárne.

3. Uplatnený nárok žalobkýň na náhradu mzdy v sume ich priemerného zárobku za výpovednú dobu dvoch mesiacov, súd posúdil podľa § 79 ods. 5 Zákonníka práce, keďže netrvali na tom, aby ich žalovaný ďalej zamestnával. Ustálil, že priemerný mesačný zárobok v zmysle § 134 Zákonníka práce za rozhodujúce obdobie, t.j. za obdobie apríl, máj, jún 2016, bol u žalobkyne 1. vo výške 871,53 Eur, t.j. 2.164,78 Eur (základná mesačná mzda + mesačná odmena za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 54 dní (počet odpracovaných dní za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 8 hodín (denný pracovný čas) x 173,92 hodín (priemerný počet pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času žalobkyne 1). U žalobkyne 2. bol priemerný mesačný zárobok vo výške 875,06 Eur, t.j. 2.093,06 Eur (základná mesačná mzda + mesačná odmena za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 52 dní (počet odpracovaných dní za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 8 hodín (denný pracovný čas) x 173,92 hodín (priemerný počet pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času žalobkyne 2). U žalobkyne 3 bol priemerný mesačný zárobok vo výške 864,92 Eur, t.j. 2.407 Eur (základná mesačná mzda + mesačná odmena za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 60,5 dní (počet odpracovaných dní za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 8 hodín (denný pracovný čas) x 173,92 hodín (priemerný počet pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času žalobkyne 3). U žalobkyne 4. bol priemerný mesačný zárobok vo výške 866,67 Eur, t.j. 2.372,01 Eur (základná mesačná mzda + mesačná odmena za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 59,5 dní (počet odpracovaných dní za obdobie 4/2016 až 6/2016) : 8 hodín (denný pracovný čas) x 173,92 hodín (priemerný počet pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času žalobkyne 4). Za výpovednú dobu dvoch mesiacov tak žalobkyň 1. súd priznal náhradu mzdy v sume 1.743,06 Eur, žalobkyň 2. v sume 1.714,12 Eur (tak ako žalobkyňa 2. žiadala v žalobe), žalobkyň 3. v sume 1.729,84 Eur a žalobkyň 4. v sume 1.733,34 Eur.

4. O náhrade trov konania medzi stranami sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že v spore plne úspešným žalobkyniam priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v celom jeho rozsahu prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný z dôvodov, že súd vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne vykonal dokazovanie. Súd sa mal zaoberať všetkými dôvodmi a vykonať navrhnuté dokazovanie. Slečna F. totiž nemohla postupovať inak a aj pred dorúčením uznesenia o ustanovení za správkyňu musela ukončiť pracovné pomery, inak by žalobkyne previedli obchodné vzťahy so všetkými klientmi na svoju novovzniknutú spoločnosť PEŤKOVO s. r. o. Súd sa ani nevysporiadal s otázkou príjmu žalobkýň, resp. ich obchodnej spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o. Žalobkyne neboli odkázané na pracovný pomer so žalovanou, pretože už podnikali, a to dokonca na klientoch, ktorých stiahli z databázy žalovaného. Nárok na náhradu mzdy za dva mesiace titulom neplatného skončenia pracovného pomeru nemá sankčný charakter voči zamestnávateľovi, ale reparačný charakter voči zamestnancovi. Žalobkyne mali zabezpečený príjem z podnikania, a to na klientoch žalovaného, ktorého o nich pripravili. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd žalobu zamietol.

6. Žalobkyne odvolací návrh nepodali. K doručenému odvolaniu žalovaného podali prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedli, že žalovaný síce vo svojom odvolaní uvádza, že podľa neho súd vec nesprávne právne posúdil, avšak bližšie neuvádza, v čom má spočívať toto nesprávne právne posúdenie veci. Nedostatočné vykonanie dôkazov je odvolacím dôvodom v prípade, ak súd zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné. V konaní súd upustil iba od vykonania takých dôkazov, ktoré by boli nadbytočné, teda dôkazov týkajúcich sa existencie dôvodov okamžitých skončení pracovných pomerov. Vykonanie takýchto dôkazov by však bolo nadbytočné, keďže ani prípadná existencia dôvodov na okamžité skončenie pracovných pomerov, nemôže sanovať neplatnosť jednostranného právneho úkonu - okamžitých skončení pracovných pomerov, ktoré boli urobené neoprávnenou osobou. Vzhľadom na to žiaden z odvolacích dôvodov žalovaného nebol daný. Navyše žalobkyne predložili dôkaz, výpis z knihy pohľadávok spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o., z ktorého vyplýva, že prvú faktúru spoločnosť vystavila až dňa 24.9.2016, čiže viac ako dva mesiace po vzniku spoločnosti a takmer mesiac po okamžitom skončení pracovného pomeru, pričom dovtedy spoločnosť nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť, ani nemala uzavreté žiadne zmluvy s klientmi. Výpis z knihy pohľadávok spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o. tiež vyvracia tvrdenie žalovaného, že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo vynútené, keďže v čase podpisu a doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyniam, bola spoločnosť PEŤKOVO, s. r. o. nečinná a nečinná bola ešte mesiac po tomto neplatnom jednostrannom úkone. Napriek tomu, že žalovaný ospravedlňuje podpísanie okamžitých skončení pracovných pomerov neoprávnenou osobou tým že takéto konanie bolo vynútené z dôvodu údajného „pretiahnutia klientov do konkurenčnej obchodnej spoločnosti“, tak žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase od 22.7.2018 (vzniku spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o.) do 31.8.2018 (podpisu okamžitých skončení pracovných pomerov) došlo k reálnemu úbytku klientov žalovaného, ako ani príčinnú súvislosť medzi vznikom spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o. a údajným úbytkom klientov žalovaného v čase od 22.7.2018 do 31.8.2018. Žalobkyne nemali so žalovaným uzavretú v pracovnej zmluve konkurenčnú doložku v zmysle ust. § 83a ZP, teda im nič nebránilo vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá má k predmetu činnosti bývalého zamestnávateľa konkurenčný charakter. Znenie ust. § 183 ods. 2 CMP, neobsahuje žiadnu výnimku, ktorá by umožňovala ujať sa správy dedičstva pred právoplatným rozhodnutím súdu v danej veci. Tvrdenie žalovaného, že súd sa nevysporiadal s otázkou príjmu žalobkýň, resp. ich obchodnej spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o., sa taktiež nezakladá na pravde, nakoľko príjem predmetnej obchodnej spoločnosti je zrejmý z predloženého výpisu z knihy pohľadávok. Žalobkyne nestiahli z databázy žalovaného klientov. Mesiac po okamžitom skončení pracovného pomeru, oslovilo spoločnosť PEŤKOVO, s. r. o. niekoľko bývalých klientov žalovaného so žiadosťou o spravovanie ich účtovnej agendy, avšak spoločnosť PEŤKOVO, s. r. o. vyhľadali a oslovili z vlastnej iniciatívy s odôvodnením, že po smrti jediného spoločníka a konateľa žalovaného a po odchode žalobkýň sa kvalita poskytovaných služieb žalovaného značne zhoršila. Spočiatku totiž rodinní príslušníci zosnulého jediného konateľa a spoločníka žalovaného nejavili žiadny záujem o chod spoločnosti a po čase sa riadenia spoločnosti ujala dcéra zosnulého konateľa a spoločníka, ktorá nemala žiadne skúsenosti s vedením spoločnosti, ani odborné znalosti v oblasti účtovníctva. Podľa informácií od bývalých klientov žalovaného, rozviazalo so spoločnosťou zmluvný vzťah viacero klientov, ktorí odišli z rovnakého dôvodu k rôznym iným účtovníkom. Zmluvný vzťah so žalovaným z uvedeného dôvodu

rozviazali aj rodinní príslušníci zosnulého jediného konateľa a spoločníka, a to jeho brat Ing. E. F. a sesternica Y. U. V.. Klienti žalovaného sú svojprávne osoby, ktoré nemožno nútiť, aby sa stali klientmi inej spoločnosti, ale ani aby zostali klientmi žalovaného, keďže sa rozhodujú sami za seba, najmä podľa toho, aká je úroveň poskytovaných služieb. Ak by teda bývalí klienti žalovaného boli spokojní s poskytovaním služieb, tak by nevy povedali zmluvy so žalovaným, ani ak by ich iná spoločnosť oslovila o spravovanie ich účtovnej agendy. Preto bol úbytok klientov žalovaného spôsobený ľahostajnosťou a nekorektným prístupom rodinných príslušníkov zosnulého jediného konateľa a spoločníka a nie tým, že by žalobkyne stiahli klientov žalovaného, ako to prezentuje žalovaný. Pokiaľ ide o poukaz žalovaného na to, že žalobkyne neboli odkázané na pracovný pomer so žalovaným, tak žalobkyne poukazujú na to, že ust. § 79 ods. 5 ZP neustanovuje, že má zamestnanec nárok na náhradu mzdy iba v prípade, ak je na to odkázaný, resp. ak nemá iný príjem. Bývalý zamestnanec má podľa § 79 ods. 5 ZP nárok na náhradu mzdy bez ohľadu na to, či mal alebo nemal v čase neplatného skončenia pracovného pomeru príjem z iného pracovného pomeru, alebo podnikateľskej činnosti. Žalobkyne sú teda toho názoru, že žalovaný podaným dovolaním nepreukázal dôvod na zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia, nie je dôvod ani na zrušenie napadnutého rozhodnutia a jeho vrátenie súdu prvej inštancie. Súd svoje rozhodnutie opieral o dostatočné skutkové zistenia, tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Súd vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a vo veci aj správne rozhodol. Žalobkyne preto navrhujú, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil a priznal im voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Žalovaný podal k vyjadreniu žalobkyň iba stručné písomné vyjadrenie, že trvá na podanom odvolaní.

8. Žalobkyne sa k vyjadreniu žalovaného viac nevyjadrovali.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobkyň o určenie neplatnosti okamžitých skončení pracovných pomerov a o zaplatenie náhrady mzdy v celom rozsahu vyhovel vychádzajúc zo záveru, že predmetné okamžité skončenia pracovného pomeru podpísala v tom čase neoprávnená osoba.

11. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňami uplatneného nároku na určenie neplatnosti okamžitých skončení pracovných pomerov a zaplatenie náhrady mzdy, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné.

12. Žalobkyne sa podanou žalobou domáhali voči žalovanému určenia neplatnosti okamžitých skončení pracovného pomeru a s tým súvisiacej náhrady mzdy za dva mesiace na tom základe, že predmetné okamžité skončenia pracovného pomeru boli v mene žalovaného ako zamestnávateľa podpísané dňa

31.8.2016 Mgr. B. F., ktorá v čase ich podpisu (31.8.2016) a doručenia (2.9.2016) nemala oprávnenie konať v mene žalovaného, pričom správkyňou dedičstva po nebohom jedinom spoločníkovi a konateľovi spoločnosti žalovaného Ing. Petrovi Krajčírovi, zomrelom dňa X.X.XXXX, sa stala až na základe doručenia rozhodnutia o ustanovení do tejto funkcie dňa 21.9.2016. Žalovaný sa v spore bránil najmä tým, že okamžité skončenie pracovných pomerov so žalobkyňami bolo v danom prípade nevyhnutné na ochranu záujmov spoločnosti, nakoľko si žalobkyne založili konkurenčnú spoločnosť a žalovanému prebrali klientov. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keď zistil, že jediným spoločníkom a konateľom žalovanej spoločnosti bol Ing. Peter Krajčír, po smrti ktorého podali žalobkyne v spoločnosti výpoveď, avšak následne dostali od žalovaného okamžité skončenie pracovných pomerov, podpísané Mgr. B. F., dcérou tohto jediného spoločníka a konateľa, ktorá však nebola v tom čase štatutárnym orgánom zamestnávateľa, nebola jeho zamestnancom, vedúcim zamestnancom, ani zamestnancom povereným vykonávať v mene zamestnávateľa právne úkony. Neskôr v súvislosti s prejednávaním dedičstva, bola ustanovená za správkyňu dedičstva Ing. Petra Krajčíra, avšak uznesenie o jej ustanovení za správkyňu jej bolo doručené až dňa 21.9.2016, teda v čase podpisu a doručenia predmetných okamžitých skončení pracovného pomeru žalobkyňiam 1. až 4. nebola oprávnená konať za žalovaného, z ktorého dôvodu sú tieto právne úkony neplatné pre ich rozpor so zákonom. Rovnako ich neplatnosť podľa súdu spôsobuje skutočnosť, že pre nedostatok riadneho podpisu, nebola splnená zákonom požadovaná podmienka písomnej formy tohto právneho úkonu, ktorú vyžaduje § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 70 Zákonníka práce. Preukazovanie existencie dôvodov pre okamžité skončenie pracovných pomerov so žalobkyňami 1. až 4. potom súd považoval za nadbytočné a nehospodárne, nakoľko nemôžu odstrániť zistený nedostatok v podobe podpisu týchto právnych úkonov neoprávnenou osobou. V podanom odvolaní žalovaný zopakoval svoju obranu, podľa ktorej Mgr. B. F. nemohla postupovať inak a aj pred doručením uznesenia o ustanovení za správkyňu dedičstva musela so žalobkyňami ukončiť pracovné pomery, pretože inak by žalobkyne previedli obchodné vzťahy so všetkými klientmi na svoju novovzniknutú spoločnosť PEŤKOVO, s. r. o., preto mal za to, že súd mal vykonať dokazovanie na preukázanie dôvodnosti okamžitého skončenia pracovných pomerov so žalobkyňami a zaoberať sa tiež otázkou, či boli žalobkyne odkázané na náhradu mzdy za dva mesiace od žalovaného titulom neplatného skončenia pracovného pomeru.

13. V predmetnej právnej veci, bolo pre rozhodnutie súdu predovšetkým rozhodujúce vyriešenie otázky, či okamžité skončenie pracovných pomerov so žalobkyňami, podpísala v mene žalovaného osoba na to oprávnená. Okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnávateľa so zamestnancom, je právnym úkonom a rovnako ako iné právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch, môže byť postihnuté vadami. Zákonník práce vymedzuje v ust. § 9 okruh osôb, ktoré sú oprávnené robiť právne úkony za zamestnávateľa. Fyzická osoba zamestnávateľ vykonáva v pracovnoprávných vzťahoch právne úkony osobne. V mene zamestnávateľa právnickej osoby, robí v pracovnoprávných vzťahoch právne úkony prioritne štatutárny orgán, resp. člen štatutárneho orgánu. Štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzením, je jeden alebo viac konateľov (§ 133 Obchodného zákonníka). Namiesto fyzickej osoby zamestnávateľa a namiesto štatutárneho orgánu, resp. člena štatutárneho orgánu zamestnávateľa právnickej osoby, môžu v pracovnoprávných vzťahoch vykonávať právne úkony nimi poverení zamestnanci. V takomto prípade ide o splnomocnenie vystavené štatutárnym orgánom, resp. členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa právnickej osoby, ktorým sa štatutárny orgán, resp. člen štatutárneho orgánu necháva zastúpiť splnomocnencom pri úkonoch patriacich štatutárnemu orgánu, resp. členovi štatutárneho orgánu zamestnávateľa právnickej osoby. Iní zamestnanci zamestnávateľa, najmä vedúci organizačných útvarov zamestnávateľa, sú zákonne splnomocnení robiť v mene zamestnávateľa právne úkony v rozsahu vyplývajúcom z ich funkcií určených organizačnými predpismi zamestnávateľa. Zamestnávateľ tiež môže písomne poveriť ďalších svojich zamestnancov, aby robili určité právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch v jeho mene. V takomto poverení musí byť uvedený aj rozsah oprávnenia povereného zamestnanca. Právnická osoba môže tiež konať aj prostredníctvom zástupcu, ktorým môže byť nielen právnická, ale aj fyzická osoba. Predpokladom je však existencia poverenia alebo splnomocnenia na konkrétne úkony, ktoré však musia byť písomné, ak samotný právny úkon má byť urobený v písomnej forme. Podľa osobitnej právnej úpravy v zmysle Obchodného zákonníka, môžu v oblasti pracovnoprávných vzťahov vykonávať právne úkony tiež likvidátor, správca konkurznej podstaty, prokurista, či vedúci organizačnej zložky. Právnym úkonom podľa § 9 Zákonníka práce sa v zmysle subsidiárnej pôsobnosti Občianskeho zákonníka rozumie prejav vôle, smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Zákonník práce potom v ust. § 17 obsahuje špeciálnu právnu úpravu neplatnosti právnych úkonov v pracovnoprávných vzťahoch, avšak ak určitú otázku Zákonník práce výslovne neupravuje,

použijú sa v súlade s ust. § 1 ods. 4 Zákonníka všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, teda je nevyhnutné akceptovať aj ďalšie Občianskym zákonníkom uvádzané dôvody všeobecnej neplatnosti právneho úkonu. Vzhľadom na to treba za neplatný v pracovnoprávných vzťahoch považovať aj taký právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Takýmto právnym úkonom, ktorý svojím obsahom odporuje zákonu, je aj okamžité skončenie pracovného pomeru podpísané osobou na to neoprávnenou, nakoľko ide o právny úkon v rozpore s ustanovením § 9 Zákonníka práce. V takomto prípade totiž neoprávnená osoba predstiera vôľu osoby, v mene ktorej konala, hoci táto osoba (tu zamestnávateľ) takúto vôľu v skutočnosti nemala a ani ju neprejavila a keďže sa tohto právneho úkonu nezúčastnila, ani ju prejavíť nemohla. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je pritom absolútnou neplatnosťou, ktorá pôsobí priamo zo zákona a od začiatku, takže subjektívne práva a povinnosti z takého úkonu vôbec nevzniknú a súd na takúto neplatnosť prihliada z úradnej povinnosti.

14. Vykonaným dokazovaním bolo zistené a napokon medzi stranami aj nesporné, že osoba, ktorá právne úkony okamžitého skončenia pracovných pomerov so žalobkyňami 1. až 4. v mene žalovaného podpísala - t. j. pani Mgr. B. F., nebola v čase podpisu týchto právnych úkonov, t. j. ku dňu 31.8.2016 štatutárnym orgánom žalovaného, ani členom štatutárneho orgánu žalovaného, ani jeho zamestnancom, nebola ani poverená, či splnomocnená inou oprávnenou osobou na vykonanie takéhoto úkonu. Pretože tak okamžité skončenia pracovných pomerov so žalobkyňami 1. až 4. zo dňa 31.8.2016 nespĺňajú z hľadiska § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 9 Zákonníka práce náležitosti platného právneho úkonu, postupoval súd prvej inštancie správne, pokiaľ žalobe žalobkyň v časti, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti okamžitých skončení pracovných pomerov vyhovel. Bolo potom skutočne nadbytočné skúmať, či pre okamžité skončenie pracovných pomerov so žalobkyňami existovali dôvody, nakoľko samotná skutočnosť, že boli podpísané neoprávnenou osobou, robí tieto právne úkony absolútne neplatnými, nemajúcimi žiadne právne účinky. Neplatnosť týchto právnych úkonov potom nemôže zhojiť ani skutočnosť, že neskôr, s účinnosťou od 21.9.2016 (t. j. od doručenie uznesenia o ustanovení za správkyniu dedičstva po nebohom Ing. Petrovi Krajčírovi) bola konajúca Mgr. B. F. ustanovená za správkyniu dedičstva, úlohou ktorého správcu je v zmysle ust. § 182 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku náležite spravovať majetok poručiteľa počas prebiehajúceho dedičského konania a za tým účelom vykonávať všetky úkony potrebné na zachovanie hodnôt majetku poručiteľa. Správca dedičstva totiž začína výkon správy (§ 183 ods. 2 CMP) dorúčením uznesenia, ktorým bol ustanovený, čo bolo v danom prípade až dňa 21.9.2016, teda nie v čase podpisu predmetných okamžitých skončení pracovných pomerov.

15. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal proti priznaniu náhrady mzdy žalobkyňami z dôvodu, že vzhľadom na existenciu vlastnej obchodnej spoločnosti PEŤKOVO, s. r. o. neboli odkázané na pracovný pomer so žalovaným, keď nárok na náhradu mzdy zamestnancovi pri neplatnom skončení pracovného pomeru by nemal mať sankčný charakter voči zamestnávateľovi, ale reparačný voči zamestnancovi, tak odvolací súd k tomuto uvádza, že ust. § 79 ods. 4 a 5 Zákonníka práce obsahuje kogentné ustanovenie, podľa ktorého, ak zamestnávateľ neplatne skončil pracovný pomer okamžite a zamestnanec netrvá na tom, aby ho zamestnávateľ ďalej zamestnával, platí, ak sa nedohodnú inak, že sa pracovný pomer skončil dohodou dňom, kedy sa mal pracovný pomer skončiť a zamestnanec má nárok na náhradu mzdy v sume svojho priemerného mesačného zárobku podľa § 134 Zákonníka práce za výpovednú dobu dvoch mesiacov. Predmetné ustanovenie nedáva súdu priestor preto, aby takto zákonom určenú výšku náhrady mzdy znižoval (ako je to výslovne upravené v ust. § 79 ods. 2 ZP pri neplatnom skončení pracovného pomeru v prípade, ak zamestnanec trvá na ďalšom zamestnávaní, pričom celková náhrada mzdy by mala presiahnuť 12 mesiacov). Povinnosť zamestnávateľa na náhradu mzdy podľa § 79 ods. 4 ZP teda nemožno znížiť, prípadne náhradu mzdy nepriznať, lebo to neumožňuje žiadne zákonné ustanovenie.

16. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, po vyčerpaní odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, odvolaním žiadnej zo strán osobitne nenapadnutého, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offa podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešným žalobkyňami 1. až 4. priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému.

O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).